

[Jørgen Otzen.]

høje Ting, anslaaes det Tab, som alene indeværende Mejeriaar vil bringe Landbruget, for Nordslesvigs Vedkommende til en Mindreindtægt af over 6 Mill. Kr. Enhver vil kunne forstaa, at saadanne Tab faar Betydning af katastrofal Karakter langt uden for den Kreds, som rammes deraf. Jeg takker den højtærede Finansminister for de 400 000 Kr., der er stillet til Raadighed for saadanne Tilfælde. Der er et gammelt Ord, der siger, at naar Bonden har Penge, saa har alle Penge, og har han ingen eller kun faa, maa det naturligvis svie til hans Leverandører, baade dem, han har lige ved Døren, Landhaandværkere og Landkøbmænd, og dem i Byerne, idet der i gode Tider altid vil være en Tilbøjelighed til at anskaffe lidt ud over det allernødvendigste. Naar Forholdene tillader det, vil man jo gerne en Aften nyde Teaterforestillinger, Koncerter, Biografforestillinger o. s. v. Netop ved det, som der bliver Raad til ud over det allernødvendigste, skabes der Glæde i Sindet og Tilfredshed og Velvære. Det hjemlige daglige Slid foraarsager, at Menneskene trænger til Afveksling, til Oplevelse, for at de kan bevare Sindet friskt, for at Arbejdslysten og Initiativet kan faa ny Kraft.

Det kan vist siges med Rette, at Forholdene har artet sig slet for Landhaandværkerne i alle de mange Aar, i hvilke Landbrugets Afkastningsevne har været svigtende. Alt imens Landbruget stagnerede, skrumpede det Arbejde, som man skulde have udført, mere og mere ind; Reparationer og Nyanskaffelser svigtede i samme Grad, og det ramte alle lige fra Murere og Snedkere til Skomagere og Skræddere. Var der endelig lidt Arbejde, knøb det for Haandværkeren at faa Pengene hjem. Men ikke nok med, at han fik sit Tilgodehavende sendrægtigt i Hus, Landbrugskrisen førte med sig en hel Række Kriseforanstaltninger fra Statens Side, og disse Foranstaltninger har i mange Tilfælde ramt saavel Landhaandværkere som Haandværkere i Byerne, Landkøbmænd saavel som Forretningsmænd i Stationsbyer og Købstæder. Lovgivningen om Akkord, Henstand o. s. v. har paaført Haandværkere og handlende store Tab. Dette er i høj Grad beklageligt; Haandværksmanden, den dygtige og flittige Mand, den stille og nøjsomme Samfundsborger med Samfundssind, som kun er besjælet af det ene Ønske at ernære sig og sin Familie, at svare enhver sit og passe sin Dont, er i Dag i en Nødtilstand, som det maa være Samfundets Pligt at hjælpe ham ud af. De Laan, der er ydet i Kraft af den gældende Lov,

har været til megen Nytte paa det Tidspunkt, da de er blevet ydet, men de skulde allerede være tilbagebetalt og havde sikkert ogsaa været det, hvis Forholdene i Nordslesvig havde artet sig normalt.

Naar nu Loven om Lempelser for Laan til sønderjyske Landbrugere m. fl. paa ny forelægges den høje Rigsdag til Forlængelse, ligger der i dette Faktum en Erkendelse fra den høje Regerings Side af, at Vanskelighederne har antaget en permanent, en længevarende Karakter, ja, der er efter min Mening ikke engang Haab forude om, at Forholdene vil bedre sig i overskuelig Tid.

Naturligvis vil mit Parti i dette som i det andet høje Ting medvirke til, at det foreliggende Lovforslag ophøjes til Lov. Tilfredsstillende er det dog ikke, at Loven kun skal gælde for to Aar fremefter. Den højtærede Minister burde have foreslaaet Loven forlænget for fem Aar; det vilde have skabt større Tryghed og givet Mulighed for større Initiativ, større Arbejdslyst og større Arbejdsglæde. Forholdene i Nordslesvig er saa alvorlige, at jeg ikke helt kan dele det lyse Syn, som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet gav Udtryk for. For mig staaer det saaledes, at megen, for ikke at sige al den politiske Uro, som vi har haft dernede, kunde være undgaaet, dersom man allerede for Aar tilbage havde lyttet til de Krav, der fra mit Partis Side saa alvorligt og varmhjertet blev fremsat af Folketingsmand, Redaktør Svensson for den høje Regering om en dybtgaaende Sanering af det nordslesvigske Landbrug. Med en saadan Sanering, som jeg ikke tror man kommer uden om i det lange Løb, og som jeg i Nordslesvigs, ja, i hele vort Fædrelands Interesse ønsker gennemført saa hurtigt som muligt, for at ikke for meget skal slaas i Stykker — med en saadan Sanering vilde ogsaa mange andre Vanskeligheder forsvinde. Arbejdsløsheden vilde dale, idet Vandringen fra Land til By vilde aftage, ja, jeg tror den vilde saa godt som forsvinde. Haandværkere og Købmænd vilde faa Arbejde og Omsætning, der vilde i det hele taget blive skabt Mulighed for Fremgang paa alle Omraader, en Fremgang, som ikke mindst nationalt set vilde betyde en Befæstelse af Grænsen og et virkningsfuldt Led i Genforeningsarbejdet.

Jeg vil gerne samtidig rette en Tak til den højtærede Minister for Handel, Industri og Søfart, som er til Stede her, for det Initiativ, han har lagt for Dagen med Hensyn til Oprettelsen af Haandværkerkolen i Sønderborg. Takken gælder ogsaa den højtærede Finansminister, der jo skal rykke